

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ РОЗГАНЯЄ ПОСОЛЬСЬКІ ВІЩА

В невідомо, 6 вересня с. р. голова Українського посольства в Києві Сергій Хруцький і посол Борис Козубський, ентузіастично приїздили тисячохом масово віснати, що битком заповнили залу й галерею великої залу Музичного Інституту в Львові, реферували про нинішній стан шкільної справи. Проводили віщу в Іван Шкільський в імені Народно-Організації.

Посол С. Хруцький, подякувавши за сердечне прийняття з боку віснаних та передавши привіт від Української Парламентарної Репрезентації, подав спершу загальну характеристику покою проти українського шкільництва.

Перейшовши до т. зв. з'ясування шкільного закону з липня м. р., референт вказав на дві категорії, українських і безарнійних громадян, які вводили самий закон всупереч постановам конституції. Та коли у вступі до закону згадувалося бодай про «духа віснаної пошани», то виконуючі розпорядки цілком перекреслювали закон.

До чого довела фабрикація польських декларацій, вказує факт, що вже повилися «мертві душі» — вказки дітей, яких зовсім нема на світі.

Дальше торкнувся посол впливу ладів на висла публіцистично і перейшов до справи середнього шкільництва. Там теж мін. Габський заводив «утракцізацію». Вже давно бюлорський посол Тарашкевич перелачував в сіснаної трибуни, що утратилися виле надлі такою, що по українські вчити-муть у школах хмб спілу, гімнастики, рисунка і танцю і справді-лося.

Вже рік минав від остаточного терміну, в якому ма бути оснований згідно із законом з 26. вересня 1922 р. — український університет на українській етнографічній території. Вже по упанні речення появилася в бюджеті сума 260,000 зл. на організацію «Руского Інституту» в Кракові. На інтерєляцію посла у мін. Габського, як мінстер погодив свою оригінальну ідею утратізму в низших і середніх школах з виразною постановою законодавчої палати про однорідний національний український університет, мін. Габський заявив щинічно, що як довго він при владі, так довго українського університету не буде, а тим більше не буде його у Львові.

Віснуні — говорив дал посол — може виграти тільки та сторона, в якій який нема легководу. Польська дипломатія рекламує законором закон Габського який висла національної толеранції. Надділ вони снот невинуват. Польський уряд мусить стрітнути з такою постановою українського громадянства, на яку заслугоувати виданні см урядом законі. Посол приїхав до Львова на те, щоб вичити настійм мас і дізнатися їх бажання щодо способів проти-акції.

Посол Борис Козубський у короткій і паклій промові вказав на долю Польки і її пруською і російською замішанню.

А далі казав, що ідея сполучення українських земель зазнала вже компромітату при виборках, але воно не відстрашувало владу, яка ділила вже до того, що відбавляв навіть національним імя-нашому народом. Само українське громадянство так само вивинувало, що з ним так експериментувало. До віснаної України відомалися не Віснуні, як ми судило в українсько-польських спорах; по віснуні не стало. Віснуні й вивинували «пів-орієнтації». Не було лише орієнтації на власні сили, й немає і видно по нинішній день, коли статистика жертвенності на Ріду Школу каже, що в червні 14 українських громадян складалось на і сотні, щоб утримати найважнішу національну твердиню, власну школу! Треба дало, а не словом доказати, що український народ став нацією.

Після промов обох посолів, які були часто переривані гімнними оплесками й окликами, шкільні ряди зовсім зголушували запити до послуг в сграх віснаних якравих зовнішнаних провіснано-польських поліційних і шкільних властей на шкільному полі. Промовляючи: Український, проф. В. Біснуні (про переносження гімназійних учителів), Тарашкевич, пані Константина Малишова (про дискваліфікацію 13 учителівських сіл в семінарії і переслідування фахових законоридних вивадників), Габський, Вертингов, Ліскавичка і інші. Перший інцидент трапився при промові п. Цурковського.

При згадці про Ірландію, присутній комісар поліції Варгер зажадав від голови зборів відбавлення голосу промовиш. Коли п. А. Добрянський заявив, що не має причини відбавити голос, комісар поліції розвазав віснуні.

Проти того посол Хруцький запропонував і звернув увагу комісарів, що він не має права розвазувати посольського віснуні, а може лише домагається від голови віснуні, щоб той прикидав промови до порядку члн відбавлю йому голос. Шо найвіснано представників поліції може зажадати притиження дальших запитів віснуні, але не має права заборонити послам відповісти на поставлені їм конкретні запити. Того посла вважає своїм обов'язком виступити проти-самовлади. В сі хвилині вперлося на село кльканих поліцій, заздалегідь сконспіригованих за брамою у поблизкій дирекції окружної поліції, і силою почало усувати публіку зі сні. Серед величезного обурення, голосних протестів і окликів на адресу «висної влади» і поліції, та при спілі «Не парай!» й «Мін габський!» на погром польських покіснуді присутні сні, причому на уніш довго ще танцували поліція, розганюючи гуртки віснуні.

Поліція арештувала п. Цурковського й А. Добрянського за їх виступи на невідомому віснуні у Львові.

ЗА СКЛИКАННЯ ВАРШАВСЬКОГО СОЙМУ

Письмо Президії Українського союзу. Клубу до марш. Ратая.

Пане маршалку!

Український союзовий клуб на засіданні, відбуному 1. ч. м. постановив звернутися до Вас з домагами негайного скликання союзу.

З досвідом відомо, що літні ферії союзу ступенюють диктаторські замашки-полюсничих членів уряду, приваженіх не нести парламентарної відповідальності з огляду на свої до-тепершні повноваження. Правління й абсолютистичні нахили п. президента міністрів є загальною відомою. Виступають вони жвавіше в часі теперішнього господарського замішання, доцільно введеного на українських землях міністром освіти п. Станіславом Габським в ділянку всенародного й середнього шкільництва. Союзу, хоч не виявляє спільності до контролю парламентарної діяльності міністрів, все таки є покладаний діал вислів своїх поглядів на експерименти теперішнього уряду.

Розпорядки уряду, а саме ухвали Дирекції й Надзирної Ради Банку Польського, яка зменшує кредити до половини, а головню зарядження п. міністра скарбу, яким переводяться мов білізаций скарбових урядовців за стягання бжичних і залеглих податків, головню з дрібної й середньої земельної власності, важко заваговали над громадянами взагалі, а над українським населенням зокрема.

Коли перші зарядження безпосередньо майже не торкаються укр. населення, то уряд та центральні банкові установи польської республіки згідною кращої справи посідають не дають кредитів українським кредитовим інституціям й кооперативам, тим менше подіючим громажкам української народності, що протилять законам з 31. липня 1924 насильно накиненому українському населенню польською більшістю союзу.

Супроти такого стану річей, Український Союзовий Клуб є примушений притягнути до парламентарної відповідальності п. міністра Станіслава Габського, який тогче здобув у важкій боротьбі права українського народу на полі всенародного й середнього шкільництва.

Вкінці супроти того, що вже давно минав речинця заснування українського університету, якого оснування забезпечено законом з 26. вересня 1922, а польський уряд і союзу є нічого в тім напрямку не зробиш. Український Союзовий Клуб заповідає вже на першому засіданні союзу внесення законопроектів про український університет з метою здійснити закон з 26. вересня 1922 р.

З віснуні поданих рішень негальне скликання союзу є хіба достатньою умотивовано.

Український Союзовий Клуб не тратить надії, що Ви, Пане Маршалку, стоючи на сторожі парламентаризму й не бажуючи допустити до спожадання гілних наслідків спринченних невідповідальних керівників польської державної політики, признаєте наші мотиви вистаркання для негайного скликання союзу.

Варшава 3. вересня 1925 р.
З поважанням
Сергій Хруцький,
голова Українського Клубу.

— Кілько вас в громадї?
— Буде з 15 Українців і кльк 5 самогонців!

УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗОВИЙ КЛУБ
ШТУКА ТЕАТРАЛЬНА П. 3.
БАНКІТНИЙ УМЕР

комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сіт шугу 14 осіб.

Шна 35 центів.

Замовлення сляти до кингм

«СВОБОДА»
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ФРАНЦУЗСЬКІ ПОСТУПОВЦІ ПРОТИ ПОЛІЦІ.

Париска газета «Le Mante» з 14. серпня принесла статтю підписану визначними Французами п. з. «Заклик до публічної опінії». Зміст статті звертається в цілості проти Польщі і гострими словами осуджує політичні відносини, які тут панують. Подіємо за краківським «Часом» ч. 193, деякі місця з вище згаданого «заклику». «Польські конституції не виконуються. Не говорючи вже о свободі робітників, також свобода встановлена декларация прав человека і громадянина не істнує зовсім. Шо більше. Польське правління створило з провокації систему і агенти-провокатори, розпани навіть по найдрібніших селах, заробують до урядників цього правління. Конференція в Паризі дня 16. серпня «Міжнародний Зіз Вільної Думки» видав під адресою Польщі слідуючу резолюцію: «Зіма доувається, що через замішання конституційних прав человека і громадянина в Польщі є потужний, Режіснуні не римо-католицький віснуні сполучення є давлені. Свобода преси і зборів у віснунішено до селянського і робітничого руху» казався. Робітничі союзи і виховуючі товариства розвиваються без подання легальних, оправданих причин. Національні меншости лишні вської можливості свободного розвою, своїх шкіль, товариств і т. д. Парламентаризм неадекватний є тільки на папері. Супроти опозиційних політиків нема значення. Масові арешти робітників, селян і діячів національних меншостей відбув без перерви, так, що визисні і переповнені (5 до 6 тисяч політичних в'язнів). Визисні жертвами переслідування, а частоту в часі арештованих по в'язницях. Як це признав бувший міністер Туру, стала в Польщі провокація і донощеч системою правління».

ФРАНЦУЗИ В ОБОРОНІ ЖЕРТВ ПЕРЕСЛІДУВАНІ НА БЕСАРБІ.

Отвертний лист до румунських властей.

Як доувається, що кілька день має явитися перед військовим судом в Кишиневі 386 селян і селянок, обвинувачених в співучасті в повстанні на південній Бесарбії у вересні минулого року.

Вже саме число обвинувачених вистарчає, але звернути на нашу увагу. Але вісти, які дійшли до нас з Румунії, перетворили наше заінтересування у справний переляк.

Щи це правда, що сніх 386 обвинувачених є тільки жертвами козачих революцій, за яку несут відповідальності ті, що нині в імені Румунії правлять Бесарбією?

Щи це правда, що як сьон, статують посла Якубську в румунський парламент, 13-теропію обвинувачених покаранню смертю іще перед судовим присудом?

Щи це правда, що обвинувачені не мають ніякого контакту зі своїми оборонцями і що ні один журналіст не румунський не чує про Бесарбійську терорію? Чи це правда, що румунські журналісти мусили відкинувати до своєї організації «Спілки румунської преси» за протестом проти такого наруги шення їх права?

Щи це правда, що лийтинга Морареску, обвинуваченого в більше як 30-ти політичних вбивствах, випущено на волю без дальших для нього наслідків?

Ми знаємо се, бо ми тут нагадуємо голю факти, так як і подає преса в жовтні м. року, що революція, яка вилетіла з Молдавії, була безпосередньо

«СВОБОДА» (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays

at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.

on March 30, 1914, under the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103

of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Subscription Rates:

Three cents a copy.

One year \$7.00

Six months \$3.75

Three months \$2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year \$10.00

Six months \$5.00

Three months \$2.75

За кождо зміну адреси платити 10 центів

За оголошення редакція не відповідальна

3 Канада намісники виступити гроші лише на т. а. Foreign Money Order.

Телефон «Свобода» 1498 Montgomery. Тел. У. М. Кохан: 1838 Montgomery.

Адреса: «СВОБОДА», 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬСЬКИЙ РАЙ.

Викликана місцевими жандармами, які розстріляли в білий день на ринку селянина, що мірно прийшов продати свої продукти, котрі вони хотіли йому відібрати.

Ми знаємо се, — що в наслідок природного обурення, викликаного таким мордом в наїс селяні, що нахилилися на ринку, село Миколаїв та 5 інших околиць сні були окружені артилерією і занесені майже цілком з руїни; село, що в містечку Татар-Бунар, підпалено з рижних бочок, 78 тар спалено, 89 селян розстріляно на цвинтарі, а 200 на вулиці.

Ми знаємо се, бо пресові зйомлення триюфальною оголошили се цілому світові, що отся репресія потягнула за собою 2000 жертв на протязі кількох днів і що ціла область на 60 квадрат. кілометрів була обернена в пустиню.

Щи не було уже доволі цих же жорстокостей? Чи треба ще мучити сніх 386 жінок, чоловіків і дітей? Чи потрібно є, щоб сніх невинних політичних в'язнів трактовано як звичайних злочинців і передано військовому суду, присуду якого можуть бути диктовані тільки невинство?

Глибоко зворушені сніми фактами, звертаємося до румунських властей з німоюго:

1) щоб тих 386 нових жертв репресії випущено негайно на свободу до місцевих розправ;

2) щоб на суд військового суду взяв справу в свої руки цивільний суд і щоб обвинувачені могли бути в свободіні контакті з обвинуваченими;

3) щоб процес не відбувався при замкненні дверей та щоб преса румунська і чужоземна вільно могла слідкувати за процесом;

4) щоб дійсні вивинуваті, а саме шфеи цивільної й військової адміністрації в Бесарбії були зроблені відповідальними за поліції, що мали місце у вересні минул. року.

Не хочемо вірити, щоб публічна безпека демократичної «Великої Румунії» потребувала для свого існування щоголеного загроження життя своїх громадян і перманентного удержання стану облоги, який є запереченням всіх людських прав.

Підписні:
Ромен Ролан, Леон Балзажмет, Ірві Барбіс, Жан Берніе, Жорж Ігнелль, Андре Жілд, Пер Жан Жюль, Поль Лій, Марсель Мартіне, Ірві Поль Жіль, Марсель Сел, Шарль Вільярк, Жорж Пляк, Віктор Бан, Северін Маргеріт.

ДО ВСІХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Присно затімати собі:

1. — Допіси писати коротко.

2. — Висновок писати.

3. — Ліпи по одній сторони паперу.

4. — В дописі подавати які правлі.

5. — Писати лише про річ ділу.

6. — Не писати нічого особистого, ані не нападати, ані не зачіпати.

7. — Не надіати зворуку дописи, а доуважати тільки на кльк мін.

8. — Не писати «дальш» дописів з домагами, «сечас» невинності, бо се значить тільки показує, що доуважати дописів і жон, що редакция се надолжана.

9. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

10. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

11. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

12. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

13. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

14. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

15. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

16. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

17. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

18. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

19. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

20. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

21. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

22. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

23. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

24. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

25. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

26. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

27. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

28. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

29. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

30. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

31. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

32. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

33. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

34. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

35. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

36. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

37. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

38. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

39. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

40. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

41. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

42. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

43. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

44. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

45. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

46. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

47. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

48. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

49. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

50. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

51. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

52. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

53. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

54. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

55. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

56. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

57. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

58. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

59. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

60. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

61. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

62. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

63. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

64. — Не присилати до редакції статті, що не мають ніякого зв'язку з нашою темою.

